

1

**Akciju sabiedrības Jūrmalas komercbankas "Polārzaigzne",
akciju sabiedrības komercbankas "Polārzaigzne"
VĒSTURISKĀ IZZIŅA.**

Akciju sabiedrība komercbanka "Polārzaigzne" reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu Reģistrā 1992.gada 6.novembrī, reģistrācijas apliecība Nr 000309995 un bankas darbību veica, pamatojoties uz Latvijas Bankas licenci Nr 88, kas izsniegta 1993.gada 4.augustā.

1992.gada 7.septembrī 3 juridiskas personas parakstīja līgumu par slēgta tipa akciju sabiedrības Jūrmalas komercbankas "Polārzaigzne" dibināšanu. Bankas juridiskā adrese bija Jūrmalā, Turaidas 24.

Tās dibinātāji:

1. Firma "Kvint Ltd" (pilnvarotais pārstāvis Anatolijs Gustinovičs);
2. Jūrmalas pilsētas sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Torglukss" (pilnvarotais pārstāvis Andrejs Kokanovs);
3. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LEO" (pilnvarotais pārstāvis Leons Stols).

1992.gada 12.oktobra bankas dibināšanas pilnsapulcē apstiprināja bankas dibināšanas dokumentus un nolēma tos nodot LR Uzņēmumu reģistrā.

Saskaņā ar Latvijas Bankas norādījumu (vēstule 1992.g. 11.11.) "Par A/S nosaukumu maiņu", dibinātāji nolēma: nosaukt akciju sabiedrību - A/S komercbanka "Polārzaigzne", veicot nepieciešamās izmaiņas dibināšanas dokumentos.

Bankas pamatkapitāls sastādīja 5 040 000 LVR, kurš bija sadalīts 504 parastajās akcijās ar vienas akcijas nominālo vērtību 10 000 LVR. Viena akcija dod tās īpašniekam tiesības uz 1 balsi.

Bankas akcijas tika sadalītas starp tās dibinātājiem sekojošā kārtībā:

1. Firma "Kvint Ltd" 50 akcijas par kopējo summu 500 000 LVR, atbilst 50 balsīm;
2. Jūrmalas pilsētas SIA "Torglukss" 400 akcijas par kopējo summu 4 000 000 LVR, atbilst 400 balsīm;
3. SIA "LEO" 50 akcijas par kopējo summu 500 000 LVR, atbilst 50 balsīm.

Bankas dibināšanas pilnsapulcē apstiprināja bankas Padomi: 3 locekļu un 2 kandidātu sastāvā:

1. Andrejs Kokanovs - priekšsēdētājs;
2. Roberts Stivriņš - loceklis (priekšsēdētāja vietnieks);
3. Vladimirs Trojanovskis - loceklis;
4. Leons Stols - kandidāts;
5. Igors Sedačs - kandidāts;

un bankas Valdi 3locekļu un 1 kandidāta sastāvā:

1. Valentīna Pustovita - Valdes priekšsēdētāja;
2. Mārīte Latišenko - locekļa kandidāte;
3. Anatolijs Gustinovičs - loceklis;
4. Leonīds Plinters - loceklis;

par revīzijas komisijas priekšsēdētāju - Tatjanu Antonovu un locekļiem - Valentīnu Sudņevu un Bīrutu Babuškinu.

Par A/S komercbankas "Polārzsvaigzne" prezidenti apstiprināja Valentīnu Pustovitu, par galveno grāmatvedi - Tatjanu Giršu.

1992.gada 12 oktobra bankas dibināšanas pilnsapulcē tika apstiprināti bankas statūti.

ASKB "Polārzsvaigzne" statūtos tika noformulēti bankas galvenie pamatvirzieni:

- kredīta un norēķinu operāciju organizācija;
- operācijas ar valūtu, vērtspapīriem, informācijas, konsultācijas, līzinga, broker, mārketinga u.c. pakalpojumi;
- ārzemju valūtas piesaistīšana vietējam tirgum.

ASKB "Polārzsvaigzne" dibināšanas brīdī tās juridiskā adrese bija Rīgā, Cīradeles ielā 2.

1993.gada 28.februāra ASKB "Polārzsvaigzne" pilnsapulcē (protokols No 3) atbrīvo Valdes priekšsēdētāju V.Pustovitu, tās vietā ieceļot J.Lisagoru. Valdei tādā sastāvā ir notariāli apstiprinātas parakstu paraugu kartītes.

1993.gada 10.maijā Latvijas Republikas Uzņēmumu Reģistrā apstiprināja ASKB "Polārzsvaigzne" grozījumus statūtos (statūtu 10.7.p).

Bankas akcijas ir sadalītas starp akcionāriem:

1. Jūrmalas SIA "Torglukss" 167 akcijas par kopējo summu 1 670 000 LVR, atbilst 167 balsīm;
2. Firma "Kvint Ltd" 50 akcijas par kopējo summu 500 000 LVR, atbilst 50 balsīm;
3. Andrejs Kokanovs 167 akcijas par kopējo summu 1 670 000 LVR, atbilst 167 balsīm;
4. Antonijs Gustinovičs 116 akcijas par kopējo summu 1 160 000 LVR, atbilst 116 balsīm.

1993.g. 10.jūnija LB Prezidenta E.Repšes vēstulē (Nr.08-3/223) A/S "Polārzsvaigzne" Valdes priekšsēdētājam I.Lisagorai konstatē, ka banka neievēro normatīvu "lielajiem" kredītiem par maksimālo lielumu uz vienu aizņēmēju. Kredīta maksimālais lielums, ko izsniedz vienam aizņēmējam nedrīkst pārsniegt 50% no bankas pašu kapitāla. Trīs kredīti pārsniedz šo robežu, tai skaitā 2 kredīti izsniegti bankas dibinātājam. Normatīvs paredz, ka bankas dibinātājiem kopējā aizdevuma summa nedrīkst pārsniegt 25% no bankas pašu kapitāla. Dibinātājam SIA "Torglukss" izsniegts kredīts 20,3 miljoni LVR, kas pārsniedz bankas pašu kapitālu 4 reizes.

Vēstulē atzīmēja arī, ka netiek ievērotas bankas bilances īstermiņa likviditātes normatīvs. Ja turpmāk netiks ievēroti LB normatīvi (LB Padomes sēdes lēmums Nr. 2/4 un 1993.g. 21.janvāra lēmums Nr. 3/6) par kredīta maksimālo lielumu, LB aizliedz Bankai "Polārzsvaigzne" piesaistīt noguldītāju līdzekļus un saskaņā ar LR likumu "Par bankām" sāks risināt jautājumu par licences anulēšanu.

1993.gada 30.septembra LB Valdes lēmumā Nr. 56/14 atzīmēts, ka sakarā ar to, ka ASKB "Polārzsvaigzne" regulāri neievēro LB noteiktos ekonomiskos normatīvus, LR likumu "Par grāmatvedību" un LB norādījumus, LB Valde nolemj:

- ASKB "Polārzsvaigzne" Valdei nodrošināt noguldītāju līdzekļu izlietošanas pārtraukšanu bankas saimnieciskajām vajadzībām;

- līdz š.g. 15.oktobrim nodrošināt grāmatvedības uzskaiti atbilstoši LR likuma "Par grāmatvedības uzskaiti" prasībām;
- panākt līdz š.g. 1.novembrim "lielo" kredītu dzēšanu apjomā, kas nodrošinātu LB noteiktā maksimālā riska apmēra ievērošanu uz vienu aizņēmēju;
- panākt, lai bankas akcionāri līdz š.g. 1.novembrim iemaksātu līdzekļus bilances statistikā uzrādīto zaudējumu segšanai pilnā apmērā;
- sākot ar š.g. 2.oktobri, bankā pārtraukt jabkuru depozītu piesaistīšanu un kredītu izsniegšanu līdz minēto nepilnību novēršanai un atbilstošu LB slēdziena saņemšanai;
- šī lēmuma neizpildes gadījumā LB risinās jautājumu par ASKB "Polārzaigzne" izsniegtās licences bankas operāciju veikšanai anulēšanu.

1993.gada 30.09. LB lēmums Nr 56/14 "Par ASKB "Polārzaigzne" darbību" atļāva bankai atjaunot depozītu piesaistīšanu un kredītu izsniegšanu, sākot ar 1993.gada 8.novembri.

1993.gada akcionāru pilnsapulcē (protokols bez datuma) akcionāri nolēma palielināt ASKB "Polārzaigzne" pamatkapitālu līdz 250 000 Ls, nosakot bankas izsludināto pamatkapitālu 224 800 Ls. Pilnsapulcē nolēma emitēt 4496 jaunā laidiena akcijas ar balsstiesībām ar nominālvērtību 50 Ls, par kopējo summu 224 800 Ls.

LB Valde 1993.gada 25.novembrī atļāva palielināt ASKB "Polārzaigzne" pamatkapitālu līdz 250 000 Ls.

1993.gada 22.decembrī LB veica pārbaudi ASKB "Polārzaigzne", lai noteiktu bankas finansiālo drošību un tās spēju pildīt savas saistības pret noguldītājiem un citiem kreditoriem, kā banka ievēro LB normatīvus.

Pārbaudē konstatēja, ka bankas statūtu kapitāls, saskaņā ar dibināšanas dokumentiem, bija 25 200 Ls. Otrā laidiena akcijas ir pilnībā apmaksātas. 1993.gada 25.novembrī banka saņēma LB atļauju palielināt pamatkapitālu līdz 250 000 Ls. Bankā ir izstrādāta kredītpolitika, kas apstiprināta 1993.gada 1.oktobrī bankas akcionāru pilnsapulcē, kas paredz priekšnoteikumus kredīta piešķiršanai, izsniegšanai un kontrolei.

Pārbaude konstatēja, ka bankā nav jurista, tāpēc kredītlīgumi ir nekvalitatīvi noformēti, un gadījumā, ja kredīti netiek atmaksāti, lietas par to atgriešanu praktiski nevar nodot tiesai.

Bez jebkāda nodrošinājuma izsniegti kredīti kopsummā par 66 319 Ls, jeb 23,3% no visiem kredītiem. Konstatēja, ka bankā netiek veikta kredīta ņēmēja saimnieciski finansiālās darbības analīze ne kredīta izsniegšanas, ne arī kredīta līguma darbības laikā.

Līdz ar to bankas kredītportfeļa drošība nav uzskatāma par apmierinošu. Zemstandarta un šaubīgo kredītu uz 93.g. 10.decembri bija 52,1% no izsniegtajiem kredītiem.

Pārbaudē konstatēja, ka bankas galvenais ieņēmumu avots ir saņemtā procentu maksa par kredītiem - uz 10.12.93. - 116 856 Ls, kas sedz bankas izdevumus tikai 58% apmērā. ASKB "Polārzaigzne" akcionāri bankas zaudējumu sagšanai iemaksāja kopsummā 200 000 USD.

Pēc stāvokļa uz 10.12.93. bankai ir peļņa 35 185 Ls.

Lai padarītu drošāku bankas darbību un novērstu pārbaudē konstatētos trūkumus nepieciešams:

- izvērtēt bankas menedžmenta atbilstību bankas saprātīgas vadības interesēm (lai banka gūtu peļņu);

-uzlabot kredītportfeļa kvalitāti - izsniegtajiem kredītiem saņemt nodrošinājumus vai galvojumus, izanalizēt aizņēmēju finansiālo stāvokli;

Atbildē uz LB izziņas (Nr 08.09.781 no 1993.29.12.) norādītajiem trūkumiem ASKB "Polārsvaigzne" darbībā Valdes priekšsēdētāja M.Latišenko uzskaitīja veiktos pasākumus to novēršanā:

- paaugstināts bankas kolektīva profesionālais zināšanu līmenis;
- kredītus turpmāk izsniedz tikai pret galvojumu vai nodrošinājumu, izanalizējot aizņēmēja finansiālo stāvokli;
- noorganizēta augstas kvalifikācijas ekspertu grupa, kura pārbauda aizņēmēja finansiālo stāvokli;
- noslēgts sadarbības līgums par juridisko palīdzību ar juridisko biroju "Bļugers un Plaude".

1994.gada 28.martā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā apstiprināja grozījumus bankas statūtos. Apstiprinātais bankas pamatkapitāls - 250 000 Ls, kuru veido 5000 akcijas, viena akcija dod tiesības tās īpašniekam uz vienu balsi.

Bankas akcijas ir sadalītas starp akcionāriem:

1. Jūrmalas SIA "Torglukss" - 1669 akcijas par kopējo summu 83450 Ls, kas atbilst 1669 balsīm;
2. Firma "Kvint Ltd" - 500 akcijas par kopējo summu 25 000 Ls, kas atbilst 500 balsīm;
3. Andrejs Kokanovs - 1668 akcijas par kopējo summu 83 400 Ls, kas atbilst 1668 balsīm;
4. Anatolijs Gustinovičs - 1159 akcijas par kopējo summu 57950 Ls, kas atbilst 1159 balsīm.

Akcionāru pilnsapulcē 1994. Gada 31.martā (protokols Nr. 7) izskatīja ASKB "Polārsvaigzne" 1993.gada pārskatu. Izanalizējot gada pārskatu konstatēja, ka:

- kredītpolitikas jomā: izsniegtot kredītu jāpārbauda un jāizanalizē katrs kredītņēmējs un tā garanta finansiālo stāvokli;
- depozītu jomā: jāievieš jauni depozītu noguldījumu veidi;
- jāsamazina bankas izdevumi.

Tā kā 1993 finanšu gadu noslēdza bez peļņas, akcionāriem dividendes neizmaksāja.

Sapulce atzina bankas darbībā pieļautos trūkumus un ierosināja bankas valdei izstrādāt priekšlikumu paketi bankas darbības uzlabošanā 1994.gadam, apstiprināt 1993.gada pārskatu.

LB vēstulē ASKB "Polārsvaigzne" Nr. 08. 9/401 no 1994.21.04. norādīti LB veiktās pārbaudes laikā konstatētie trūkumi bankas darbībā:

1. bankas menedžments nav spējis novērst iepriekšējās pārbaudes gaitā konstatētos trūkumus un uzlabot bankas darbību, kā rezultātā:
  - zemstandarta un šubīgo kredītu īpatsvars kredītportfelī palielinājies no 52% līdz 75%;
  - banka nav uzlabojusi kredītlietu noformējumu un kredītu nodrošinājumu;
  - izveidotie uzkrājumi nedrošiem parādiem 14 033 Ls ir nepietiekoši.
2. Grāmatvedības uzskaitē nav pietiekoši profesionālā līmenī, par ko liecina:
  - atskaites tiek iesniegtas nesavlaicīgi, nekvalitatīvas un nepatiesas;

5

- bankas iekšējā skaidrās naudas uzskaitē neatspoguļo patieso kases stāvokli, kases dokumenti noformēti nekvalitatīvi.

Līdz minēto prasību izpildei LB aizliedz ASKB "Polārsvaigzne" izsniegt jaunus kredītus un piesaistīt līdzekļus no kredītiestādēm un noguldītājiem.

1994.gada 5. maijā vēstulē LB (Nr. 2-123) par veiktajiem pasākumiem trūkumu novēršanā bankā "Polārsvaigzne" darbībā, bankas akcionāri un Valde lūdz LB atļauju turpināt komercbankām paredzēto funkciju izpildi.

Uzskaitīti veiktie pasākumi:

- ar nolūku uzlabot bankas darbību ASKB "Polārsvaigzne" pieaicināja starptautiskā audita firmu "Arthur Andersen" pārbaudes veikšanai;
- klientu apkalpošanas uzlabošanai banka pāriet jaunās ofisa telpās, Cīdabes ielā 7;
- banka ir iecerējusi paplašināt operāciju klāstu klientu labā;
- bankas akcionāros tiek iekļauti ārzemju akcionāri, ar kuru palīdzību tālāk tiks plānota bankas darbība;
- veic pasākumus kredītportfeļa kvalitātes uzlabošanā;
- uz 94.05.05. ir izveidoti uzkrājumi nedrošiem parādiem, atbilstoši kredītu reālajam novērtējumam;
- uz 94.05.05. ir sakārtota gandrīz visa grāmatvedības uzskaitē atbilstoši LR likumam "Par grāmatvedību".

1994.gada 4.maijā Latvijas Republikas Uzņēmumu Reģistrā apstiprināti ASKB "Polārsvaigznes" grozījumi Statūtos, kur 10.2 punkts izteikts - bankas pamatkapitālu veido 1500 parastās akcijas ar balsstiesībām un 950 parastās akcijas bez balsstiesībām, nominālvērtību kopsumma 250 000 Ls.

Vienas parastās akcijas ar balsstiesībām nominālvērtība ir 102 USD - 63.75 Ls, vienas parastās akcijas bez balsstiesībām nominālvērtība ir 260 USD - 162 Ls.

Valdei rezerve ir 4 parastās akcijas ar balsstiesībām. Bankas akcijas sadalītas starp bankas akcionāriem:

- Anatolijs Gustinovičs
170 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām;
- Andrejs Kokanovs
170 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām;
- Boriss Libermanis
170 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām;
- Florian Rempel
75 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām;
- David de Jong
300 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām;
- Kompānija "First Evergreen Foundation"
300 akcijas no kopējā parasto akciju skaita ar balsstiesībām
un
950 akcijas no kopējā parasto akciju skaita bez balsstiesībām.

1994.gada 5. maijā LR Uzņēmumu Reģistrā izdarītajos ASKB "Polārsvaigzne" statūtos apstiprināta bankas juridiskā adrese: Cīdabes ielā 7, Rīgā, Latvijas Republikā.

1994.gada 2.jūnijā ASKB "Polārsvaigzne" akcionāru sapulcē (protokols Nr 29) nolēma palielināt A/S pamatkapitālu, emitējot jaunā laidiena akcijas, sapulces vadītājs -

Padomes priekšsēdētājs A.Kokanovs norādīja uz to, ka 1993.gada 18.maijā, pieņēma likumu "Par akciju sabiedrībām", kas paredz reģistrējamā statūtu pamatkapitāla palielināšanu banku akciju sabiedrībām. Akcionāri nolēma:

1. palielināt ASKB "Polārsvaigzne" pamatkapitālu līdz 600 000 Ls;
2. emitēt 7000 jaunā laidiena akcijas ar balsstiesībām, ar nominālvērtību 50 Ls, par kopējo summu 350 000 Ls;
3. apstiprināt noteikumus jaunam akciju izlaidumam, atbilstoši pastāvošās likumdošanas prasībām.

Ar Latvijas Bankas valdes lēmumu Nr 113/5 1994.gada 22.septembrī ASKB "Polārsvaigzne" atļāva palielināt pamatkapitālu līdz 600 000 Ls.

ASKB "Polārsvaigzne" Noteikumos par jaunā laidiena akcijām (1994.g. 02.06.) atzīmēja, ka parakstīšanās uz jaunā laidiena akcijām sākās 1994.g. 15.jūnijā un beidzās 1994.gada 15.decembrī. Jaunā laidiena akcijas pilnā nominālvērtība jānomaksā līdz 1995.gada 15.jūnijam.

Bankas akcijas sadalījums starp bankas akcionāriem:

- Andrejs Kokanovs
396 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- Leizers Pliners
216 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- Boriss Libermanis
216 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- Anatolijs Gustinovičs
216 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- kompānija "First Evergreen Foundation"
382 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita
un
3087 akcijas no kopējo parasto akciju skaita bez balsstiesībām;
- David de Joung
382 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- Florian Rempel
95 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita;
- kompānija "Baltia International Trade Inc."
7000 akcijas no kopējā parasto balsstiesīgo akciju skaita.

1994.gada 23.septembra bankas Padomes sēdē (protokols No 36) nolēma:

- atstādināt J.Lisagoru no bankas "Polārsvaigzne" Valdes priekšsēdētājas (prezidentes) amata;
- iecelt Māri Rātu par bankas "Polārsvaigzne" Valdes priekšsēdētāju (prezidentu);
- atstādināt M.Latišenko no bankas "Polārsvaigzne" Valdes priekšsēdētājas vietnieces (viceprezidentes) amata;
- iecelt M. Sapo par bankas "Polārsvaigzne" Valdes priekšsēdētāja vietnieku (viceprezidentu);
- atstādināt I.Giršu no bankas "Polārsvaigzne" galvenās grāmatvedes amata;
- iecelt I.Krivošējevu par bankas "Polārsvaigzne" galveno grāmatvedi.

LB Valdes lēmums Nr 113/5 (1994.22.septembrī) "Par pamatkapitāla palielināšanu ASKB "Polārsvaigzne" nolēma atļaut palielināt bankaspamatkapitālu līdz 600 000 Ls.

7

ASKB "Polārzvaigzne" Padomes sēdē (94.25.09., protokols Nr 37) nolēma nomainīt bankas nosaukumu pret "Amerikas un Latvijas banku", bet šis lēmums nesaņēma apstiprinājumu, jo LB Valdes lēmums (Nr 118/6 94.07.11.) neatļāva ASKB "Polārzvaigzne" mainīt nosaukumu uz A/S "Amerikas un Latvijas banka".

Bankas Padomes sēdē 94.26.09. (protokols Nr.38) izskatīja jautājumu par līdzšinējās Valdes atstādināšanu un jaunas Valdes sastādīšanu:

atstādināja - Valdes priekšsēdētāju J.Lisagoru;
Valdes priekšsēdētāja vietnieku M. Latišenko;
Valdes locekli T.Giršu;
Valdes locekli L.Geistarti.

ievēlēja jaunu bankas Valdi -

Valdes priekšsēdētājs M.Rats;
Valdes priekšsēdētāja vietnieks M.Sapo;
Valdes locekle I.Krivošējeva;
Valdes locekle I.Savčenko
Valdes loceklis K.Čeže

1994.gada septembrī LB (vēstule Nr.08.006.2/1106), ņemot vērā, ka ASKB "Polārzvaigzne" izpildījusi LB prasības, atļauj bankai izsniegt kredītus un piesaistīt līdzekļus no kredītiestādēm un noguldītājiem.

1994.gada 4.novembrī bankas Padomes sēde (protokols Nr. 44) nolēma dibināt bankas filiāli Rīgā, Kleistu ielā 9 un iesniegt visus nepieciešamos dokumentus LB atļaujas saņemšanai.

ASKB "Polārzvaigzne" 94.06.10. vēstulē LB (Nr.2-236) sakarā ar bankas vispārēju reorganizāciju un menedžmenta maiņu īslaicīgi no 94.g. jūlija ir pārtraukusi valūtas maiņas punkta darbību Jūrmalā, Jomas ielā 54, lūdz LB vadību neapturēt licences Nr. 81-b darbību un ļaut atsākt valūtas pirkšanas - pārdošanas operācijas ar š.g. oktobri. Banka lūdz apturēt licences Nr. 88 b-2 darbību valūtas maiņas punktam Rīgā, Lubānas ielā 82.

LB 1995.gada 17.01. veica pārbaudi ASKB "Polārzvaigzne", lai novērtētu bankas finansiālo stāvokli un tās spējas pildīt savas saistības. Pārbaudē konstatēja:

- neskatoties uz to, ka kredītportfeļa kvalitāte ir uzlabojusies salīdzinot ar stāvokli uz 1994.gada aprīli, bankai joprojām pietiekoši nav uzlabots kredītlietu noformējums;
- izveidotie uzkrājumi 3000 Ls nedrošiem parādiem neatbilst reālajam kredītportfeļa vērtējumam, tam jābūt apmēram 1 270 000 Ls;
- 1994.gadu banka beidza ar zaudējumiem 88 180 Ls, bet bankas vadības izstrādātais perspektīvās attīstības plāns neparedz konkrētus pasākumus bankas zaudējumu likvidēšanai;
- bankas akciju pamatkapitāls uz 31.01.95. ir 250 000 Ls. Neraugoties uz to, ka bankas vadība 1994.g. septembrī saņēma LB atļauju pamatkapitāla palielināšanai līdz 600 000 Ls, uz pārbaudes dienu akciju laidieni nav pat parakstīti.

1995.gada 2.martā bankas akcionāru pilnsapulcē (protokols Nr 2/3)

1. atbrīvoja no ieņemamā amata:

- Valdes priekšsēdētāju M.Rātu;
- Valdes priekšsēdētāja vietnieku M.Sapo;
- Valdes locekli K.Čeže.

- 8
2. iecēla par Valdes priekšsēdētāja vietas izpildītāju A.Kokānovu no 95.02.03-95.02.04.
  3. atcelta pilnībā bankas Padomes sastāvu, ieceļot jaunu bankas Padomi:
    - Padomes priekšsēdētājs - L.Pliners;
    - Padomes loceklis - B.Libermanis;
    - Padomes loceklis - K.Ozinga;
    - Padomes locekļa kandidāts - Deivids De Joung;
    - Padomes locekļa kandidāts - S.Hallenbeck.
  4. noteikt pagaidu Valdes sastāvu:
    - Valdes pr. Vietas izpildītājs - A.Kokānovs;
    - Valdes loceklis - I.Savčenko;
    - Valdes loceklis - I.Krivošējeva.

Akcionāru pilnsapulci pārstāvēja akcionāri ar 7828 balsstiesību akcijām, kas sastāda 87,8% no balsstiesīgajiem akcionāriem un 65,2% no pamatkapitāla:

- A.Kokānovs - 396 akcijas ar balsstiesībām;
- I.Pliners - 216 akcijas ar balsstiesībām;
- B.Libermanis - 216 akcijas ar balsstiesībām;
- kompānija "Baltia Internationale Trade Inc." - 7000 akcijas ar balsstiesībām.

LB vēstulē ASKB "Polārsvaigzne" 1995.g. 06. martā (vēstule Nr. 08.3-006.5/243), Valdes priekšsēdētāja vietniekam A.Kokānovam nosaka:

- nodrošināt līdz š.g. 20.03. ziņu iesniegšanu par akcionāru - "Baltia Internationale Inc." atbilstoši LB prasībām pēc 1994.g. 20.dec. "Nolikumu par kredītiestāžu statūtu, akcionāru, pamatkapitāla, vadības, galvenā grāmatveža, juridiskās adreses un nosaukumu maiņu."

Līdz bankas vadības apstiprināšanai atbilstoši LB prasībām, sākot ar 1995.gada 6.martu LB aizliedz:

1. piesaistīt līdzekļus no kredītiestādēm un visa veida noguldījumus;
2. izsniegt jaunus kredītus.

ASKB "Polārsvaigzne" 1995.g. 16.martā akcionāru pilnsapulce (protokols Nr 2/4) nolēma:

- iecelt A.Plotkānu par bankas Valdes priekšsēdētāju (prezidentu) ar paraksta tiesībām;
- iecelt J.Skoli par bankas Valdes priekšsēdētāja vietnieku (viceprezidentu) ar paraksta tiesībām.

1995.g.martā LB veiktajā pārbaudē ASKB "Polārsvaigzne" atzīmēti galvenie trūkumi bankas darbībā:

- starpbanku kredīti tika klasificēti kā šaubīgi un tiem jāizveido papildus uzkrājumi 110 tūkst. Ls;
- ņemot vērā nepieciešamos uzkrājumus nedrošiem parādiem, bankas pašu kapitāla reālā vērtība uz š.g. 1.martu novērtēta 225 tūkst. Ls;
- ņemot vērā pašu kapitāla lielumu, jaunie kredīti SIA "AJAS" un SIA "ALANE" izsniegti pārkāpjot LB noteikto minimālā riska lielumu uz vienu aizņēmēju;
- banka nav likvīda un spējīga pildīt savas saistības līdz ar to nokavētie maksājumi kredītiestādēm 1995.gada 1.martā bija 125 tūkst. Ls;
- banka nav paziņojusi LR Uzņēmumu Reģistram par III akciju laidiena parakstīšanu, kā arī bankas akcionāru reģistrā nav reģistrētas akcionāru izmaiņas;
- bankā nav iekārtota kases grāmata.

1994.gada komerciāli-finansiālo darbību banka beidz ar zaudējumiem 304 tūkst. Ls apjomā. Pēc parbaudes datiem šī gada zaudējumi jāpalielina par 116,295 tūkst. Ls -papildus uzkrājumu veidošana nedrošiem parādiem 110,040 Ls; -speciālie uzkrājumi nedrošiem % 6,255 Ls.

Bankas pašu kapitāls, kas saskaņā ar mēneša bilances pārskatu uz 1995.g. 1.martu bija 352 tūkst. Ls, tādejādi samazinājusies līdz 225 tūkst. Ls, kas negatīvi ietekmēs bankas kapitāla pietiekamību un īstermiņa likviditāti. 225 tūkst. Ls pašu kapitāls uz pārbaudes brīdi ir 39% no apmaksātā akciju kapitāla.

1995. gada 17.maijā LB valdes lēmums Nr 146/7 "Par A/S komercbankas "Polārzvaigzne" maksātnespēju." Sakarā ar to, ka banka:

- nav ievērojusi LR likumu "Par bankām", LB Padomes 1994.g. 14.06. lēmumu Nr 18/3 "Par kredītiestāžu darbības ekonomiskajiem normatīviem";
- sniedza nepatiesas ziņas LB;
- nespēja pildīt savas saistības pret LR kredītiestādēm;
- nevar izpildīt Latvijas Saimnieciskās tiesas spriedumus par parādu piedziņu;
- izsniedza kredītus, neievērojot maksimālā riska lielumu uz vienu aizņēmēju;
- strādā ar zaudējumiem;
- neievēro obligāto rezervju normu.

LB Valde nolemj:

1. iesniegt Latvijas Saimnieciskajā tiesā prasību par ASKB "Polārzvaigzne" atzīšanu par maksātnespējīgu un aresta uzlikšanu bankas aktīviem;
2. Ar 1995.gada 18. Maiju atsaukt ASKB "Polārzvaigzne" 1994.g. 19.05. izsniegto licenci bankas operāciju veikšanai Nr 88.

Pēc ASKB "Polārzvaigzne" 1995.gada 22.maija bilancē sniegtajām ziņām bankai ir saistības pret kredītiestādēm par 346547 Ls, saistības pret noguldītājiem par 44122 Ls un saistības, sakarā ar izsniegtajiem galvojumiem, par 175125 Ls, kurām praktiski visām ir iestājušies maksājuma termiņi. Ir Latvijas Saimnieciskās tiesas spriedumi par parādu piedziņu no ASKB "Polārzvaigzne" kopumā par 238 000 Ls (AS "Rīgas Komer banka" 94 394,27 Ls un A/S "Doma Banka" 144 054,28 Ls)

1995.gada 13. jūnija Latvijas Saimnieciskās tiesas spriedums (lieta 1991/6):

1. atzīt ASKB "Polārzvaigzne" par maksātnespējīgu;
2. iecelt par ASKB "Polārzvaigzne" administratoru juridisko biroju "Heidelberga", kura pienākumos pārvaldīt bankas mantu saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju un bankrotu".

1995. gada 3.oktobrī Latvijas Saimnieciskās tiesas spriedums - atzīt ASKB "Polārzvaigzne" par bankrotējušu.

ASKB "Polārzvaigznes" administrators SIA "A.Nīcgaļa Juridiskais birojs "Heidelberga"" (reģ. Nr. 000314059) 1997.gada 07. Augustā LR Uzņēmumu reģistrā apstiprināja grozījumus sabiedrības statūtos par nosaukuma maiņu. Biroja nosaukums - SIA "Freiburga".

II

Laikā no 1998.gada aprīļa līdz maijam tika veikta likvidējamās ASKB "Polārzaigzne" dokumentu izvērtēšana, sistematizācija un aprakstīšana.

Dokumentus, saskaņā ar Kredītiestāžu likumu, Civillikumu, Kriminālkodeksu un likumu "Par grāmatvedību" ir jāglabā no 5 līdz 60 gadiem, pēc šī laika būtu jāveic otrreizēja bankas dokumentu izvērtēšana. Grūti konstatēt vai dokumentu sastāvs ir pilnīgs un precīzi norādīt trūkstošos dokumentus, jo bankas lietvedība nav formēta pēc pieņemtajām lietvedības normām.

Tā, piemēram, sēžu protokoli (Padomes, Valdes, Kredītkomisijas u.c.) noformēti nepilnīgi, tie neatspoguļo izskatāmo jautājumu būtību, tikai uzskaita faktu norisi. Ar atsevišķiem izņēmumiem pie sapulču protokoliem ir pievienoti pielikumi.

Bankas Padomes protokoli par 1993. un 1995.gadu nav atrasti. Bankas Akcionāru pilnsapulču protokoli arī nav visi. Ir akcionāru bankas dibināšanas protokols (1992.12.10.), tālāk seko protokols Nr 3 (1993.28.03.), bet pēc tam seko protokols Nr 17 (1994.31.03). Grūti secināt vai protokoli netika rakstīti, vai pazaudēti laika gaitā, vai arī numurēti pēc "sevišķi" nesaprotamas sistēmas.

Kārtīgāk saglabāti ir bankas Valdes sēžu protokoli par 1992.-1994.gadiem.

Iznīcināšanai tika atlasītas tikai bankas dokumentu kopijas un atsūtītie reklāmas izdevumi.

Bankas dokumenti sakārtoti grupās, kas veidojušās bankas darbības procesā un, savukārt grupas sakārtotas hronoloģiskā secībā, kas nodrošina vieglāku dokumentu atrašanu.

Kopumā .....²²⁰..... lietas sakārtotas sekojošās dokumentu grupās:

1. BANKAS UZRAUDZĪBA UN PĀRVALDE.

Šajā grupā iekļauti bankas statūti un to izmaiņas, reģistrācijas apliecības un to izmaiņas, bankas akcionāru pilnsapulču, bankas Padomes un Valdes sēžu protokoli, pavēles personālsastāva jautājumos, sarakste, kas raksturo bankas darbību (vienkopus reģistrēta gan sarakste, gan pilnvaras, gan izziņas). Bankas administratora juridiskā biroja "Heidelberga" administratora pārskats par darbību.

Kreditoru sapulces protokols, kreditoru petenzijas pret ASKB "Polārzaigzne". Latvijas Saimnieciskās tiesas spriedums par bankas likvidāciju.

2. GRĀMATVEDĪBA.

Tā sadalās apakšgrupās:

2.1. Grāmatvedības uzskaitē

Šajā dokumentu grupā:

- Bankas bilances konti. Sistematizējot un kārtojot bilances kontus ne vienmēr grāmatvedības dokumentos pareizi noformulēts konta nosaukums, svītroti un laboti kontu numuri, ne visi maksāšanas dokumenti parakstīti.

2.2. Resursi

Šajā grāmatvedības dokumentu grupā iekļautas bilances, kontu apgrozījuma un atlikumu saraksti, atvērto kontu žurnāls, mēneša bilanču pārskati, atskaites LB, kapitāla pietiekamības aprēķins.

2.3. Klientu apkalpošana

Klientu juridiskās lietas, klientu maksājumu uzdevumi (dienas dokumenti, dokumenti par klientu kontu atvēršanu, korespondējošo banku izraksti).

3. KASE

Šajā dokumentu grupā ietilpst kases grāmatas, kases žurnāli, kases dienas dokumenti. 1993.gada kases dienas dokumenti ir kārtoti atsevišķi - depozītnoguldījumu kases dokumenti (LVR, Ls un valūtas) un kredītuatmaksas kases dokumenti (LVR, Ls un valūtas). Bez tam no 1994.01.03.-19.04. 27.06. ir Jūrmalas maiņas punkta kases dienas dokumenti, kuri ar pārtraukumu turpinās no 1994.08.10.- 1995.20.02. Tāpat atsevišķi izdalīti ir Pļavnieku maiņas punkta kases dienas dokumenti.

Kases atlikumi, bankas naudas apgrozījuma atskaites LB u.c. kases dienas dokumenti par 1993.gadu ir kārtoti kopā ar maksāšanas uzdevumiem, kases grāmatas ir aizpildītas tikai daļēji.

4. KREDĪTDALA

Kredītdaļas dokumentus veido kredītkomitejas sēžu protokoli, kredītlietas, dzēstās kredītlietas.

5. DEPOZĪTDALA

Šo dokumentu grupu veido slēgtie īstermiņa depozītnoguldījumi (LVR, Ls, valūta) un slēgtie ilgtermiņa (LVR, Ls, valūta) depozītnoguldījumi, atsevišķi ir izdalīti Ziemassvētku depozītnoguldījumu līgumi.

Dokumentu atklātai lietošanai ir sagatavoti apraksti, kuros sniegtas vispārīgas ziņas par katrā aprakstā iekļautajiem dokumentiem un to kopējo skaitu.

Vēsturisko izziņu sastādīja

(B.Kalniņa)

Ar vēsturisko izziņu iepazīs
ASKB "Polārzaigzne" administrators
SIA "Freiburga" pārstāvis

(P.Rubenis)